

A NYOLCADIK ÉLET – BRILKÁNAK
• szakmai és közönségsikereket elért szerzőjétől •

CICA ÉS A TÁBORNOK

EURÓPA

NINO HARATISVILI

NINO HARATISVILI

CICA
ÉS A
TÁBORNOK

EURÓPA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2024

www.alexandra.hu • www.moobius.hu
www.europakiado.hu

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Nino Haratischwili: DIE KATZE UND DER GENERAL

© Frankfurter Verlagsanstalt, 2014

Fordította
FEKETE ÁGNES

Hungarian translation © Fekete Ágnes, 2024

A fordító köszöni Fekete Éva Szilviának, Zentai Katalinnak és
Tömpe Jánosnak a fordítás során nyújtott segítségét.

Európa Könyvkiadó, Budapest
Felelős kiadó Kuczogi Szilvia igazgató

Szerkesztette Wertheimer Gábor
Kézirat-előkészítő Zöldhegyi Sarolta
Korrektor Kalcsics Ildikó
Tördelés Formula Stúdió
Művészeti vezető Tabák Miklós
Borítótervező Tabák Miklós

Az elektrinikus verziót az eKönyv Magyarország Kft. készítette
www.ekonyv.hu

ISBN 978 615 106 013 1

www.europakiado.hu
www.facebook.com/europakiado

www.alexandra.hu

www.moobius.hu

A szerzőtől az Európa Könyvkiadónál megjelent:

A nyolcadik élet – Brilkának

Mihail Lermontov: Kozák bölcsődal (részlet)

*Tente-tente, drága szépem,
Nincsen semmi vész:
Hold ragyog a tiszta égen,
Kis bölcsődbe néz.
Szép mesét súgok füledbe,
Zengek éneket;
Hunyd le pillád, tente-tente,
Álmodj szépeket!*

*Lent a Terek habja úszik,
Zúg a szennyes ár;
Bősz csecsen a partra kúszik,
Dús prédára vár;
Ám apád vitéz levente,
Harc edzette meg:
Hát ne rettegj, tente-tente,
Álmodj szépeket!*

*Rászoksz harcos életedre
Majd, ha nagy leszel;
Lóra pattansz, és kezédbe
Jó fegyvert veszel.
Szép selyemmel hímezem ki
Harci nyergedet...
Nyugtodat ne bántsa senki,
Álmodj szépeket!*

(Galgóczy Árpád fordítása)

PROLÓGUS: NURA

1994 / Nura

Felnézett az égre. A vastag felhőtakarón szinte fájdalmasan vakító fénnel világított át egy kör. Az volt az érzése, hogy ha elég hosszan bámulná, addig, amíg a szeme is belekáprázik, a ragyogó fehérségben izzó csontokat látna. De elfordult, mert a felhőtakaró pillanatok alatt bezárult, és a szurdok sűrű ködbe borult.

Ismét megvető pillantások és pusmogás fogadta, amikor a piactérre ért. Az öregasszonyok sárga, ragacsos, gyíkszerű pillantása égette a bőrét. Nyilván azért sápítoztak, mert fedetlen fővel szaladt keresztül a falun.

A köd szélsebesen és gonoszul terítette be a szurdokot. Súlyosan és halkán kúszott be a falvakba, végtelen hatalmas szájával elnyelt mindent és mindenkit. Egyre nehezebb volt felismerni még a legközelebb állókat is. A köd és a párás hideg egyre feszültebbé, érzékenyebbé tette az embereket, akik már amúgy is nehezen viselték a falu fagyos hangulatát. Az asszonyok lábujjhegyen tették a dolgukat, mialatt a férfiak elgondolkodva és titokzatoskodva, kis csoportokban vonultak vissza a hátsó szobákba.

Hamarosan az erre a vidékre jellemző hevességgel fog beköszönteni a tél. A falvak lakói felkészültek a jeges, csillagfényes éjszakákra és a dermesztő hajnali szélre. De most valami más is érezhető volt a levegőben, valami szavakkal nem kifejezhető. Nura nem tudott rájönni, pontosan mi, csak azt

érezte, hogy semmi jót nem ígér. De másoktól eltérően ő nem akarta, hogy ezek az aggodalmak és félelmek rátelepedjenek a lelkére, és megbénítsák. Örülni akart az első hónapnak, ahogy minden évben tette. Hógolyócsatákat akart vívni a kis Aszmával, és korcsolyázni akart, anyja minden tiltakozása ellenére, hogy már nem való az ő korában lévő fiatal nőnek az ilyesmi. Szerette volna érezni a hó csikorgását a talpa alatt, le akarta rázni a puha hóréteget a mocsárzöld fenyők vékony ágairól, s közben nevetni, egyszerűen csak nevetni, ahogy azt mindig is tette, és ezután sem kívánja másképp.

Végül is az nem volt új, hogy az öregek összesúgtak a háta mögött, s felháborodott pillantást vetettek rá, jól ismerte ezt, nem volt számára szokatlan, és most a jeges hangulat ellenére, a levegőben lógó, szavakkal nem kifejezhető fenyegetettség ellenére sem volt hajlandó kerülő utat tenni a malomig, hogy a megrendelt lisztet elhozza. Nem fogja lehajtani a fejét, lesütni a szemét. Egy pillanatra Natalja Ivanovna szavai jutottak az eszébe, ahogy vékony hangján, kifinomult oroszágával suttogja a fülébe: „Hogy tartod magad? Így jár egy büszke kaukázusi nő? Húzd ki magad! Egy görnyedt lány sohasem érheti el a célját! Így már jobb, mint egy Bolsoj-balerina, ez igen! Csak így tovább! Jól csinálja, hölgyem! Állandóan figyelniük kell az *oszanká*-dra!” Nura már azt is szerette, ahogy ezt a szót kiejtette, minden egyes szótagját külön hangsúlyozva, és ugyan nem jelentett mást, mint testtartást, mégis sokkal mélyebb értelemmel bírt. Nem volt nehéz az emlékezetébe idéznie Natalja Ivanovna hangját, hiszen ő volt az, aki ezt a varázslatos kifejezést megalkotta, ami megkönnyítette számára az összes gátló tényező, az összes akadály leküzdését, és elviselhetőbbé tette az életét kísérő nehézségeket. Hangja olyan eleven volt, mintha csak tegnap váltak volna el egymástól, és valami azt súgta neki, hogy mindig is ezt fogja érezni. Natalja Ivanovna szavaival a fülében még szorosabban ölelte magához a büszkeségét, és emelt fővel,

szálegyenes *oszanká*-val szelte át a piacteret.

„Összpontosítanod kell! A fantázia nem visel el semmiféle önkényességet és hanyagságot. Tudnod kell pontosan, mire vágysz, mit akarsz!” A köd vastag szőrmestólaként borította be, és Nura egy pillanatra úgy érezte, ez is Natalja Ivanovna műve, az ő varázslata, hogy ezzel megvédje a kellemetlen pillantásoktól és sértő megjegyzésektől.

A szurdok elmerült a ködben, és úgy tűnt, a hegyek még a lélegzetüket is visszafojtják. Újra meg újra maga elé képzelte, hogy egy napon örökre elhagyja a falut, és ennek elkerülhetetlensége úgy belevésődött az agyába, hogy másra már nem is tudott gondolni, noha amikor a jelenetet kiszínezte magában, akkor valami össze is rándult benne. És nem az emberektől, nem, sokkal inkább a hegyek miatt, az égbolt közelsége miatt. Itt olyan volt, mintha csak ki kellene nyújtania a kezét, s máris elérné a felhőket, csak egy kézmozdulat, és már tapinthatná is az eget, de ha azt nem is, legalább belelegezhetné.

Az első és egyben ez ideig az egyetlen alkalommal, amikor városban járt – egy igazi városban, és nem a környező porfészek egyikében –, valósággal letaglózta, hogy ott sem az égbolt, sem a csillagok nem láthatók. Inkább egy díszlethez hasonlított, amit egy tehetségtelen festőnek nem sikerült jól megfestenie. Akkoriban tízéves lehetett, apja kezét fogva siettek át a széles utcákon, s érzékelte, amint autók húznak el mellettük. Furcsán érezte magát, idegenül és szokatlanul. Noha ez csodálatos és izgalmas élmény volt, a nyelvén valami olyan ízt érzett, amit még sohasem, s amit azóta már meg is tudott nevezni: szabadság. De talán ez az íz attól is sokkal erősebbnek tűnt, hogy egyedül volt az apjával, az anyja és az ő szabályai, tilalmai nélkül. Az apja másnak tűnt, olyan lazának és jókedvűnek, olyan gyerekesen elvarázsoltnak, mint akinek már nem nyomják a vállát tonnányi terhek. Nagyon régen volt ez... És úgy gondolni rá, mint vidám, elégedett emberre, az időközben majdhogynem

elképzelhetetlenné vált.

A malomtulajdonos, Avlan szélesen mosolyogva a kötényébe törölte a kezét, majd az anyja hogylétéről kérdezte Nurát, illetve a nővéreiről. Valójában csak Malika érdekelte, hármuk közül a legidősebb. De reménytelen ügy volt ez. Malika már régen egy másik ember felesége lett, és bár Avlan is tisztában volt vele, hogy hiába érdeklődik, mégsem tudta feladni, és még mindig nem békélt meg a sorsával. Nura ilyenkor mindig megsajnálta.

Ez már kezdettől fogva hiábavaló vágyakozás volt. Avlan nem lehetett Malika férje, mivel a Galajev család sohasem fogadta volna be. Túl puhánynak tartották a hegyi élethez, nem folyt benne harci vér, s így nem volt igazi csecsen harcos. Malika azonban szerette, ha megmondják neki, mit kell tennie, szinte erotikus boldogsággal töltötte el az alárendeltség. Így ez a kapcsolat már csak ezért is halálra volt ítélve.

– Nagyon jó, finomra őrölt liszt, ahogy anyád rendelte, kiválóan alkalmas a *csepalgas*-ra. Anyád kiválóan csinálja. Egyszer, nagyapád születésnapján megkóstoltam a *csepalgas*-át, és még ma is a számban érzem az ízét, mennyei!

Nura azon töprengett, hogy a férfi csak túloz-e, hogy megnyerje magának, vagy tényleg meg van erről győződve. Az anyja valóban jól főzött, de a falubeli asszonyok mind hasonlóképpen. Mosolyogva hallgatta a férfit, és vetett egy pillantást kifelé. A köd még sűrűbbé vált, szürke falként emelkedett az utcán.

– Szörnyű ez a köd! – Avlan rémes grimaszt vágva teátrálisan megborzongott.

Nura legszívesebben megölelte volna, de tudta, hogy a bejáratnál társalgó két férfi állandóan szemmel tartja, és semmi szükség rá, hogy még további bajt hozzon magára, ugyanakkor bosszantotta a saját gyávasága.

– És a jó Malika hogy van, jól megy a sora? Meglátogat benneteket néhanapján? – Avlan nem tudott uralkodni a

kíváncsiságán.

– Legkésőbb az áldozati ünnepre fog hazajönni, amúgy remélem, jól van.

Tényleg remélte. Malika majd' egy éve volt férjnél, és Urusz-Martamba költözött. Azt, hogy boldog-e, nem lehetett tudni, anyjukat mindenesetre nagyon boldoggá tette a házasságával. Egy nagyon erős klánba került – a vőlegény apja egy urusz-martani szappangyár tulajdonosa volt, ők ugyan *asszimiláltaknak* számítottak, de nem *talpnyalóknak* –, amivel megvalósult egy álom, s egyidejűleg Malika és egész családjának a rangja is emelkedett. Az után a szégyen után, amit az apja hozott a család fejére, ez szabályszerű jóvátétel, békekötés. Az anyja nagyon bízott Malikában, mivel egyrészt ő volt a legengedelmesebb, másrészt „igazi” lány, „igazi” lányálmokkal, melyek egy erős és hatalommal bíró férfi körül forogtak, és harmadrészt ő volt közöttük a legszebb. Aszma még túl kicsi, és nem lehetett tudni, milyen irányba fejlődik, s ő maga, a másodszülött, na, rá nem lehetett komolyan számítani. Csak Malika maradt ütőkártyaként az anyja kezében, és annak is bizonyult. Mivel terve sikerrel járt, az anyja fellelegezhetett egy pillanatra. Megbékélt magával, a világgal, és mindenekelőtt a múlttal, de ez a pillanat nem sokáig tartott.

Egy szomszéd faluból származó házasságközvetítő hozta össze a partit, és az anyja állandóan csak azt hajtogatta, micsoda szerencse, hogy Malikának ilyen szép arca van, és hogy Urusz-Martam kellő távolságra van ahhoz, hogy ne jusson el oda apjuk szégyenletes eltűnésének a híre. Malika már azelőtt beleegyezett a házasságba, mielőtt egyáltalán látta volna a vőlegényt, mert ezzel beköltözhetett a városba, és olyan férjet kapott, akinek német autója is van. Össze is házasodtak, és Malika elköltözött. Azóta csak egyetlenegyszer látta a testvéreit, amikor az anyósával és apósával eljött a faluba nyáron, mert a Nyihalojevszki-vízesés állítólag jó a termékenységre, és az

odavezető úton tettek egy kitérőt. Férjes asszonyhoz illően kendőt viselt a fején, és bokáig érő ruhát.

De most azon töprengett Nura, vajon boldog-e a nővére. És egyáltalán, mit jelent a nővére számára a boldogság? Lehet azt tudni? Lehet látni rajta? Vagy Malika boldogsága színtelenszagtan, csöndes és nem feltűnő, elmosódott, mint ez a köd? Akkor nagyon csöndes volt, csöndesebb mint máskor, s valahogy ijedtnek tűnt, bizonytalannak, mint aki elszokott attól, hogy itt legyen, az anyja és a húgai közelében, a faluban és nem a városban. Mintha elszokott volna attól, hogy önmaga legyen, sőt inkább mintha falat épített volna maga köré, és attól félne, hogy valaki beles a falon.

– A családja jól kijön az oroszokkal, ugye?

Nura elcsodálkozott a kérdésen. Eddig Avlant nem nagyon érdekelték a világ dolgai. Soha nem hagyná el ezt a helyet, ezt a falut, hacsak el nem űznék, ebben egészen biztos volt.

– Nem tudom, de miért kérdezed?

– Hát ti nem mentek tévét nézni Gaszujevékhez?

– De, néha.

– Volt egy puccs, és az oroszok a saját vazallusukat akarták megtenni az országunk vezetőjének. De mi lelőttük a harci helikopterüket.

– Mi?

– Igen, a mieink.

Nura meglepődött a férfi szóhasználatán. Bizonyára sok időt töltött a hajdani Komszomol-klubban, ott gyűlt össze az utóbbi időben egyre több fiatalember, és állandóan valami „fontos ügy”-ről társalogtak, ahogy az anyja mondta, ami politikai vitákat jelentett. Valószínűleg Avlan is oda járt, és ott tanult ilyen szavakat, hogy minél jobb benyomást keltsen.

– Igen, és sok talpnyalót letartóztattak.

Észrevehető volt a hangjában némi büszkeség, és Nurát elképesztette a férfi buzgó hazafisága, csillogó szeme, amint ezt

mondta, s máris kevésbé találta szimpatikusnak.

– Tényleg mennem kell már, anyám és Aszma várnak...

Először érezte magát kínosan a társaságában, mielőbb indulni akart. A férfi mintha félálomból ébredne, megrázta a fejét, és újra a régi kedvességével, mosolyogva adta át a liszteszsákot. Nura egy fejbiccentéssel búcsúzott, és kilépett a malomból. A köd egy pillanat alatt beborította, mint egy meleg kabát.

Pár lépéssel odébb majdnem összeütközött a kövér Gülnazzal és behemót fiával. Gülnaz igazi falusi matróna volt, és mivel a férjének néhány marhája és ugyanannyi felesége volt – ami persze neki kevésbé tetszett, bár ezt nem mutatta –, azt hitte, hogy mindenbe beavatkozhat, és dönthet a közösség dolgairól. Ha a pletykálkodás hizlalna, akkor ő már régen több tonnát nyomna, mondta egyszer Nura Aszmának, és el is nevette magát erre a gondolatra.

A fia, aki már valójában nem volt gyerek, de még felnőtt sem, szorosan fogta az anyja kezét, és súlyos léptekkel trappolt mögötte.

– Ó, Nura, te vagy az! Egészen megijesztettél! – kiáltott fel Gülnaz, és még a sűrű köd sem tudta megakadályozni, hogy fel ne villanjon a sok arany a szájában.

– Igen, én vagyok, Gülnaz néni, bocsánat! Nagyon sűrű ma a köd!

– A fivérem mondta, hogy ezt az oroszok csinálják. Igen, igen, ne nézz rám így, mondják, hogy valami gázt vetettek be, hogy bosszút álljanak rajtunk, és anélkül, hogy észrevennénk, lassan megmérgeznek minket...

– Hát ezt nem hiszem, Gülnaz néni!

Megpróbálta egy kis lépéssel jelezni, hogy indulna tovább, de Gülnaz nem akart tudomást venni a szándékáról. Volt még más is a begyében, és mindent el akart mondani.

– Mit csinál a szegény anyád?

– Hogy érti ezt, Gülnaz néni?

Fogalma sem volt, mire akar kilyukadni a gonosz boszorkány.

– Hát, egyedül két lánnyal otthon ezekben a zűrzavaros időkben...

Nura legszívesebben rákiáltott volna, aztán az arcába köp, és elszalad. Elviselhetetlen volt ez a káröröm, ez a mohó vágy, hogy a másiknak baja legyen. Hogy élhet valaki egyáltalán ennyi rosszindulattal és frusztrációval? – töprengett Nura, és mosolygásra kényszerítette magát.

– Minden rendben van, Gülnaz néni. Miattunk ne aggódjon!

– Ne okozz gondot anyádnak, hallod? – mondta az asszony szinte fenyegetőleg, annyira közel hajolva Nurához, hogy a kellemetlen szájszagát is érezte, keménytojás és zsír szagát. – Elég baja van szegénynek.

Milyen szívesen kevert volna le neki egy pofont Nura. És ebben a pillanatban érezte a legfájdalmasabban Natalja Ivanovna hiányát. Máskor ilyen esetek után mindig hozzá szaladt, és magából kikelve elpanaszolta a bánatát, dühöngött, és elküldött mindenkit a pokolba, amíg meg nem nyugodott. De most az összes keserűségét és mérgét magába kellett fojtania, sőt még kénytelen volt mosolyt is erőltetni az arcára.

– Viszontlátásra! – mormogta, és útra kelt a ködben, amikor a fiú, aki idáig apatikusan állt az anyja mellett, hirtelen kinyújtotta a nyelvét, és köpködve kiabált valamit.

Először nem is értette, csak amikor kicsit eltávolodott, akkor jutott el hozzá tisztábban, amit utánakiáltott a fiú: „Kurva!” Gülnaz befoghatta a száját, mert hirtelen elnémult, és újra mindent beborított a csönd.

Nem veszítheti el a türelmét, nem szolgáltatathat további alapot arra, hogy róla pletykáljanak. Ismét Natalja Ivanovna hangját hallotta: „Egyszerűen tovább lélegezni, mélyen és egyenletesen!” Milyen rettenetesen hiányzott neki! „Mélyet lélegezni, majd átváltozni!”

Ezt tette, amikor a világ túl szűk, túl kemény, amikor

elviselhetetlen lett a számára, akkor egyszerűen kikapcsolt a valóságból és átváltozott. Nem is volt nehéz, csak behunyta a szemét, és egy másik valóságba helyezte magát minden érzékszervével összpontosítva, és akkor minden megváltozott, ő is mássá vált, éppen azzá, akinek elképzelte magát, olyanná, amit csak lehetővé tett a képzelőereje. És minden nap, hónap és év elteltével egyre merészebb, egyre vakmerőbb lett. Korábban legfeljebb olyan jelenetet képzelt el, melyben ő például orvosnő valahol egy szép parkokkal és látnivalókkal teli nagyvárosban. Egy nagyvárosban, amelyben mindenfelé szórakozóhelyek vannak, és ő épp a fontos munkájából siet haza; leginkább sebészetet képzelt el magának, ahol élet-halálról van szó, és természetesen ő mindig győzedelmeskedik a halál felett. Elhalad a vattacukorárosok és a ringlispíl mellett, nevet, és fagyaltot eszik, gyönyörű ruhában, kibontott hajjal, fedetlen fővel. Rájött, hogy képes a fantáziáját trenírozni, mint egy engedelmes lovat. És egyre merészebb, egyre izgalmasabb történeteket talált ki. Ha például nem akarta túlzottan megerőltetni magát, akkor egyszerűen azt képzelte, hogy hercegnő, az nem okozott túl nagy erőfeszítést. De nem akármilyen, hanem japán hercegnő. (Egyszer az öreg falusi könyvtárban, mely tele volt szocialista propagandakönyvekkel, talált egy agyonlapozott, régi divatújságot, melyben minden latin betűkkel volt írva, idegen nyelven, és tele volt szép, jól öltözött nők fényképével. Ott látott egy elegáns fiatal hölgyet, aki japán hercegnő volt az egzotikus, messzi vágyakat ébresztő Micsiko névvel – legalábbis ennyit tudott kisilabizálni. Csinos kosztümöt viselt, és egy tökéletesen aranyozott császári palotából integetett a népnek.)

De az utóbbi időben legtöbbször Mariának képzelte magát. A csoda szép Mária a mexikói teleregényből, a *Simplemente Mariá*-ból, amit a falu többi asszonyával együtt Gaszujevék televízióján nézett – a készüléket a nagy érdeklődésre való tekintettel egy ragasztószalaggal összetákolt hosszabbító zsinórral kiállították az

udvarra, hogy mindenki helyet találjon magának. Egy egyszerű parasztlányról szólt a történet, a címben szereplő Mariáról, aki minden akadályt legyőzve gazdag divattervező lett, de a gazdag Juan Carlos del Villar Montenegro iránti szerelme nem talált viszonzásra.

De jó volt Mariává válni! Egyszerű volt María bőrébe bújni, mert az oroszra szinkronizált, színes mexikói valóság tündöklő és részletgazdag volt. Nurának pontos elképzelése volt arról, hogy néznek ki azok a helyiségek, ahol María megfordul, a ruhákról, melyeket visel, a tárgyakról, melyeket megérint, s a többit, igen, a többit meg saját főből egészítette ki magában. Például Juan Carlos del Villar Montenegro ajkának ízét. Még ha boldogtalan volt is a szerelme, még ha nem is találtak egymásra (persze ezt nem tudta teljes bizonyossággal, még reménykedhetett, mert százhuszonegy epizód volt hátra), akkor is csodaszép, titokzatos, izgalmas volt, legalábbis úgy képzelte, hogy annak kell lennie, és nem olyannak, mint amire a valóság kényszeríti.

Megtudta, hogy a Mariát játszó színésznőt Maria Victoria Eugenia Guadalupe Martinez del Río Moreno-Ruffónak hívják, és úgy vésődött be agyába a neve, mint egy a sok hazafias versből, amit az iskolában tanultak. Milyen varázslatosnak és elbűvölőnek tűnt ez a név! Maria Victoria Eugenia Guadalupe Martinez del Río Moreno-Ruffo, vattacukorként olvad el az ember nyelvén, és olyan utóízűt hagy a szájban, ami vágyakozást ébreszt. Maria Victoria Eugenia Guadalupe Martínez del Río Moreno-Ruffo világa volt az, ahogy elképzelte, amilyennek a világnak lennie kell.

Ha már az ember olyan szerencsés, hogy élhet, akkor így kellene élnie. És nem is sokat kíván, ugye? Vagy mégis? Lehet, hogy hiba többre vágyakozni? Többre, mint ami egy nőnek jár az anyja szerint. Ezek szerint az öregasszonyok szerint, akik ott ülnek a piactéren, és sárga gyíkpillantásukkal felfalják és elítélik. Már az elég nagy szégyen, hogy olyan fiatal, teli a teste által

teremtett titkos ígéretekkel, amelyekből ő maga még nem is sejt semmit. Bocsánatot kellene kérnie emiatt, s olyan simulékonynak és kecsesnek kellene lennie, mint egy vadon élő állatnak? Bocsánatot kellene kérnie azért, hogy elvágyódik innen? Hogy nem volt elég számára a faluja? És a falu lakói még kevésbé? Ezek mögött a hegyek mögött, a hatalmas szurdok mögött, a mérges folyó mögött létezik egy világ, mely olyan sokszínű, olyan tarka. Oda szeretne eljutni. Oda kell eljutnia, és ennek sikerülnie kell.

De mi lesz, ha egyszer elveszíti a varázserejét, és nem lesz képes átrepülni egy másik valóságba, mert a jelen, a való világ átverekszi magát minden vágyálmon? Ez a gondolat kétségbe ejtette. Rettenetes lenne, ha elveszítené ezt a mágikus képességét, hiszen ez tartja benne a lelket, ez tölti el bizakodással, és segíti abban, hogy mindent eltűrjön, ami a boldogság ellentéte, de nem boldogtalanság, valami, amit igazán meg sem tud nevezni.